

Frihed i forbundethed

Endnu et år er gået i KPI, og det er blevet tid til årsskriftet, som du sidder med i hånden. Her gør vi status over året og giver indblik i, hvad der lige nu rører sig i KPI både i den daglige ledelse og på bestyrelses-siden. Denne status finder du i begyndelsen af bladet i institutlederens og bestyrelsesformandens årsberetninger. Vi er fulde af taknemmelighed over, at vores lille institut får lov at arbejde med på at give børn og unge tilhørsforhold til den Gud, som sætter fri. Friheden handler ikke om grænseløshed, opløsning og rodløshed, men om forbundethed. Livet med Gud over os og vores næste ved vores side er det frie liv, vi er skabt til, og som befrier os fra tidens konstante selvopmærksomhed.

Paradoksalt nok er det frie liv altså også et liv med grænser og forpligtel-

ser. "Rammer – eller grænser – sætter vi, når vi vil passe på noget værdifuldt. Det, vi er ligeglade med, beskytter vi ikke på samme måde!" skriver Vibeke Sode Hjorth i dette blads længere artikel: "Unge i kristne fællesskaber: Sådan har vi det!", hvor hun gennemgår nogle tendenser fra Adamogeva.dk's store undersøgelse om unges forhold til køn og seksualitet. Artiklen reflekterer over religionspædagogiske udfordringer ud fra undersøgelsen og lægger op til forankring i et kristent menneskesyn. I tråd med dette fokus på køn og seksualitet bringer vi en boganmeldelse af bogen *Selfies, sex og unge uden tøj på*, som er skrevet af Sara Palmqvist Gaarn-Larsen.

God læselyst – og tak for medleven i KPI's arbejde også i det arbejdsår, der er gået siden sidste årsskrift. ✦

/ Hanne Terp Legarth

➤ | **Arbejdsberetning 1. oktober 2021 – 31. juli 2022**
Af Hanne Terp Legarth, Institutleder

Tillykke med værdierne

”Tillykke med, at I har et stærkt værdigrundlag at gå ud fra, når I skal tale med børn om livet. Det er en kæmpe ressource!” – sådan sagde en ekstern samarbejdspartner til mig for nylig. Hun tog ikke et kristent værdigrundlag for givet, og jeg ved ikke, om hun selv bekendte sig til det, men hun så en masse potentiale i at kunne give børn og unge dette grundlag med som udgangspunkt for deres væren i verden.

Denne lykønskning sætter ord på noget, som har været en rød tråd for mig gennem mine første ti måneder i KPI: Jeg er blevet mere og mere bevidst om, at børn og unge og alle vi andre har brug for forankring i noget, der er uden for os selv, og jeg er blevet mere og mere taknemmelig for, at vi gennem Kristus er forankrede i ham, der er nok for os. Der er så meget livsmod og rodfæstning at hente i evangeliet om ham, og derfor er KPI’s sag en vindingsag, som vi gerne må lykønske hinanden med.

Vi arbejder med at skabe frimodighed og indsigt til opgaven med at forankre børn og unge i dette evange-

lium, og det er et kæmpe privilegium for mig at få lov at gå ind i dette meningsfulde arbejde som leder af KPI. Det er desuden en gave for mig at overtage lederposten i en organisation, som nyder stor respekt og opleves som relevant. Jeg møder således masser af velvilje både over for KPI og for mig som leder, når jeg tager rundt i landet og møder samarbejdspartnere og bagland, og jeg oplever, at mange har gode ideer til projekter, hvori de gerne vil inddrage KPI. Det er spændende og givende at få lov at være en del af. Mange projekter er dog stadig på skitseniveau, og jeg tillader mig også at lytte og sondere terrænet som helt ny i KPI, inden projekterne helt tager form.

Nogle af de samarbejdsfora, jeg har været en del af i årets løb er:

- Samarbejdsrådet med KPI’s medlemsorganisationer, hvor vi bl.a. påbegyndte en samtale om, hvordan vi kan støtte forældre i kristen oplæring og opdragelse.
- Konsortie-samarbejdet om religionspædagogik ud fra Menighedsfakultetets Center for Praktisk te-

ologi og Religionspædagogik. Her er der flere faglige organisationer og skoler, der har meldt sig ind, og vi indleder samarbejdet med en behovsanalyse om behovet for religionspædagogik i samfundet, i skolen og i kirken.

- Et møde med Center for Teologi i Praksis (CTIP) på Dansk Bibel-Institut, hvor vi har talt om muligheder for fremtidigt samarbejde i forlængelse af, at DBI laver yderligere satsninger på religionspædagogikken.
- Samarbejde med studerende fra læreruddannelsen på VIA, Aarhus, om at arrangere en foredragsaften for studerende om emnet ”Den anden i mine hænder”. Denne aften var et første forsøg på at samle studerende fra det pædagogiske felt, og arrangementet var velbesøgt af en aktiv og engageret forsamling. Vi håber at kunne gøre noget lignende en anden gang, og jeg står meget gerne til rådighed for studerende, der kan bruge KPI til inspiration, foredrag og sparring.

Foredragsaften ”Den anden i mine hænder”.

Foredrag

Jeg er blevet vist stor tillid i årets løb fra folk, der har henvendt sig og bedt mig om at holde foredrag og undervisning for dem. Det er af stor betydning for KPI og for mig personligt, at der fortsat er efterspørgsel efter vores tilbud, selv om jeg som leder er et mere ubeskrevet blad for mange. Mange tak til jer, der har vovet at bruge mig og har givet mig nye udfordringer. Jeg har holdt foredrag for forældre, kirker og skoler og har medvirket ved to pædagogiske dage på både en højskole og i en kristen daginstitution.

Til pædagogisk dag i daginstitutionen allierede jeg mig med Dorthe Terp Møller, som er pædagog og familieterapeut. Gennem vores samarbejde kan vi få en bredere faglighed i spil og ramme mere direkte ind i behovene i en kristen daginstitution. Vi har planer om at få flere af disse pædagogiske dage i kalenderen og oplever det som en rigtig spændende platform at være på.

Jeg ser det som en gave at kunne inddrage flere i KPI's tilbud, og derfor har jeg lavet aftaler med et par fagpersoner, som vil hjælpe os med at holde foredrag om mere fag-specifikke emner. På den måde sikrer vi en stærk faglighed på flere områder. Følg med på hjemmesiden for at se mere om disse tilbud. Selv har jeg i dette år været særligt optaget af emner, der har at gøre med unge i en påbuds- og perfektionskultur og med tidens indflydelse på børn og unge. Jeg kommer i de kommende år til at dygtiggøre mig yderligere på pædagogik og sociologi, da jeg er blevet optaget på en master i Pædagogisk udviklingsarbejde på DPU.

Kurser og KPI Akademi

I november holdt vi efterskolekursus for lærere fra kristne efterskoler. Her var der 130 lærere med, og Paul Otto Brunstad var hovedunderviser på kurset. Kurset var planlagt, inden jeg trådte ind i KPI, så det var enkelt for mig at gå ind i, og det var en stor fornøjelse at få dette møde med efterskolelærere fra hele landet så tidligt i min ansættelse.

Der var også planlagt et religionspædagogisk symposium i marts 2022, som er blevet udskudt ad flere omgange pga. corona. Nu endte vi med at aflyse symposiet, da der var for få

tilmeldte. Vi håber at kunne samle folk en anden gang og finde et format, som passer ind i behov og efterspørgsel.

Jeg ser et stort potentiale i at være med til at facilitere møder mellem fagfolk gennem bl.a. kurser, og jeg stiller mig gerne til rådighed i den henseende. Lige nu er jeg sammen med Det Kristne Gymnasium ved at forsøge at arrangere en kursus-dag for gymnasielærere, efterskolelærere og udskolingslærere om pressede unge og troen som ressource. Det kommer til at løbe af stablen i foråret om alt går vel.

KPI Akademi var også planlagt og tilrettelagt, inden jeg begyndte i KPI. Det er en stor glæde for mig at kunne være en del af KPI Akademi og allerede så tidligt i min ansættelse få relationer til unge, som brænder for at være til hjælp for andre og er nysgerrige på samspillet mellem tro og pædagogik. Carsten Hjorth Pedersen er hovedunderviser på KPI Akademi, og jeg er kursusleder og har også lidt undervisning.

Kommunikation

I KPI har vi tre primære kommunikationskanaler: Nyhedsbrevet, Facebook og hjemmesiden. Nyhedsbrevet sendes ud til medlemmer fire gange årligt, og her er der både plads til nyheder fra KPI og til faglig refleksion gennem en længere artikel i hvert blad.

På Facebook skriver jeg hver eller hver anden uge en refleksion ud fra en aktuell problemstilling eller noget, jeg har tænkt på. Det er dejligt at opleve, at mange læser med og deler opslag. Hjemmesiden fungerer primært som ressourcebank og informationskanal. I det kommende år vil vi gerne arbejde med vores kommunikation og overveje, hvordan vi kan optimere

den bl.a. gennem en ny hjemmeside.

Conrad Thorup Elmelund, der gennem flere år har været mediekonsulent i KPI har valgt at stoppe sin ansættelse fra denne sommer. Vi siger stort tak til Conrad for hjælpen gennem årene. Conrad har været en stærk drivkraft i arbejdet med at få KPI på Facebook, og han har været en god støtte for mig på det tekniske område.

Administration og økonomi

I indeværende år er Karna Larsen stoppet som regnskabsfører for KPI. Vi takker Karna for hendes indsats og medleven i KPI's arbejde. Elly Bro Skuldbøl har overtaget funktionen som bogholder for KPI. Hun er ansat på Menighedsfakultetet, og KPI afregner derfor opgaverne med Menighedsfakultetets administration. I forbindelse med skiftet har KPI fået nye regnskabssystemer og er blevet en del af Collect-databasen, som forenkler kontakten til givere og medlemmer. Vi er meget glade for Ellys indsats som bogholder.

KPI kom ud af 2021 med et underskud på 170.960 kr. Der var budgetteret med et underskud, og resultatet er en smule bedre end forventet. Underskuddet skyldes dels udgifter til ansættelsesprocessen og lederskiftet og dels at almindelige gaver faldt markant i 2021. Vi håber på, at KPI's medlemmer og givere fortsat vil være trofaste og støtte op om KPI's vindersag, så endnu flere børn og unge må blive forankrede i tro på Jesus Kristus og få rødder, der går dybere end deres eget livsprojekt.

Tak for hvert et møde, opmuntring, invitation, gave og like i årets løb. Jeg ser frem til at møde jer rundt omkring også i det kommende år. 🌱

Flere foredragstilbud gennem KPI

KPI har indgået aftale med nogle foredragsholdere, som vil supplere vores udbud af foredrag og undervisning med deres faglige profiler. Det betyder, at vi kan tilbyde fagligt kvalificeret undervisning på flere områder og kan gøre brug af flere kompetencer.

De eksterne foredragsholdere er:

Jacob Munk, stud. theol og forfatter – bl.a. til bøgerne *En lang bedre vej* og *I er alle én*. Jacob har gennem flere år beskæftiget sig med køn og kønsidentitet, og han tilbyder foredrag og undervisning om dette emne. Han vil ud fra en religionspædagogisk vinkel gerne hjælpe skoler og forældre med emnet "Hvordan forholder vi os til kønsidentitet som forældre/ som skole". Det kan fx være relevant ved pædagogisk dag og workshops for ansatte på skoler og institutioner eller ved forældreftener i kirker og skoler.

Jacob Munk, stud. theol og forfatter

Dorthe Terp Møller, pædagog og psykoterapeut

Dorthe Terp Møller, pædagog og psykoterapeut. Dorthe arbejder selvstændigt som terapeut og har lang erfaring med børn, parforhold og familier også fra sin baggrund som pædagog, sorggruppeleder og dagplejekonsulent. Dorthe tilbyder foredrag og undervisning med en psykologisk tilgang til familielivet og relationer med emner som "Konflikter i familien. Børn – og forældres – store følelser på spil", "Dannelsen af børn og unges identitet og selvværd" og "Trivsel og egenomsorg i arbejdet med mennesker".

Jeg selv tilbyder fortsat foredrag og undervisning i lige så høj grad som tidligere og tilpasser meget gerne mine emner til de behov og ønsker, der kommer til mig. Jeg har bl.a. holdt foredrag om "Påvirkning med respekt", "At dele tro i familien", "Generationsmøde – om ungdomskultur og kristentro" og har beskæftiget mig særligt meget med en samtidsanalytisk vinkel på børn og unge og samspillet med den kristne tro. I den forbindelse holder jeg fx foredrag om "Barn i en påbudskultur" eller "Børn og unge med livsmod".

Kontakt mig på hanne@kpi.dk eller **2020 4134** for at booke eller høre mere om mulighederne for foredrag og undervisning tilpasset jeres kontekst. Følg desuden med på hjemmesiden for mere uddybende emnebeskrivelser, priser og evt. udvidelse af gruppen af fag-personer. ✚

Hanne Terp Legarth, Institutleder

➤ | På bestyrelsens vegne
Karen Aagaard, formand

Bestyrelsens årsberetning 2022

Det har været et sjældent og spændende år at være KPI bestyrelse i. Arbejdet har til forskel fra de tidligere år haft et mere indadvendt perspektiv på generationsskiftet og udviklingen af KPI som organisation. Ingen af delene har dog sin værdi uden, at vi også har blikket rettet mod horisonten, sætter kursen derefter og træffer beslutninger, der passer dertil.

Første del af denne beretning får derfor således karakter af en årets gang i KPI's bestyrelse. Anden del peger mere fremad mod de nye muligheder, vi ser og allerede er engageret i. De konkrete tiltag har Hanne beskrevet rigtig fint i sin arbejdsberetning, som I kan læse andet steds i dette Nyhedsbrev.

Bestyrelsen

På generalforsamlingen i efteråret 2021 blev vi alle genvalgt. Jeg var og er meget taknemmelig for, at Lars også ønskede genvalg – og at I gav os begge det. Det har været rigtig fint, at vi alle fire har kendt hinanden fra ansættelsesforløbet, der helt naturligt gav anledning til mange gode og nødvendige drøftelser om KPI's fremtid. Samtidigt har det givet ro og effektivitet i bestyrelsesarbejdet, hvilket har været rigtig godt i dette år, hvor vi har skullet tage stilling til mange flere ting end normalt.

Farvel og stort tak til Carsten

Carsten stoppede med afskedsreception i både Silkeborg og Hillerød. Dejlige dage, hvor mange af jer sluttede jer til og bragte Carsten en sidste hilsen for hans aktive arbejdsliv. Tak for den opbakning, der lå i dette. Flere af jer var også gode til at benytte anledningen til at byde Hanne velkommen og sætte hende fri til at træde ind i opgaven og fylde den ud, med det som er Hannes profil.

Kontoret på Johannesskolen blev tømt og biblioteket samt øvrige materialer sendt med fragtmand til Ringgive, hvor KPI nu har kontor. Hanne har ønsket at have hjemmekontor.

Om det forsat skal være sådan har vi en aftale om, at både Hanne og bestyrelsen årligt forholder sig til. Hjemmekontor er en praktisk, logistisk og miljøvenlig løsning – men det er også mere ensomt, end hvis der var et kollegialt fællesskab at holde pauser sammen med. Hanne er dog rigtig dygtig til at netværke og mødes med mange om udviklingen af konkrete religionspædagogiske projekter og tilbud. Indtil videre er det altså en god løsning, der er tilfredsstillende for både Hanne og bestyrelsen.

Tak til Karna og Conrad – Velkommen til Asbjørn Legarth

Karna fortsatte som regnskabsfører til og med årsskiftet. Vi var rigtige glade for, at Karna ikke insisterede på at stoppe samtidigt med Carsten, men orkede at være en del af et skifte. Det gav mulighed for en rigtig fin overgang for både Hanne og for regnskabet. Tak for din trofasthed, Karna. Vi ønsker dig alt godt i dit otium.

Conrad, der har sørget for vores hjemmeside og vores facebookprofil, har ønsket at stoppe som studentermedhjælper. Tak for din indsats for KPI, Conrad. Ikke mindst for dit engagement i at hjælpe KPI i gang på Facebook. Facebook-opslagene er uden sammenligning det sted, hvor flest læser om KPI. Tak til jer, der deler og "Synes godt om" opslagene, så

budskabet bliver delt med flere og KPI gøres synlig og kendt.

Conrad Thorup Elmelund stopper i KPI efter flere års ansættelse som mediekonsulent.

Hanne er blevet oplært i administrationen af både Facebook og hjemmeside, så indtil andre muligheder dukker op, løser Hanne Conrads vante opgaver. Udviklingen må vi pt. lade ligge på den front.

KPI er dermed nede på én ansat – hvis I kigger på hjemmesiden. Dog har vi fået en ungmedarbejder, Asbjørn Legarth (Hannes søn) ansat. Det er f.eks. ham, der har sat labels på alle Nyhedsbrevene. Flere opgaver finder vi helt sikkert!

Organisationsudvikling

Fra 1. januar har sekretariatet på MF (Menighedsfakultetet i Århus) løst vores administrative opgaver. Det er Elly Bro Skuldbøl, der meget professionelt sørger for vores administration. Vi er utrolig glade for denne løsning. Det er en stor daglig lettelse for Hanne, at der er en administration, der har et indgående kendskab til faget og lovgivningen, der sørger for dette. Fra første dag og lige siden, har vi været »»

Carsten stoppede med afskedsreception i både Silkeborg og Hillerød.

Kontoret på Johanneskolen blev tømt og biblioteket samt øvrige materialer sendt med fragtmand til Ringgive, hvor KPI nu har kontor.

»» helt trygge ved løsningen og er meget taknemmelige for, at det blev en mulighed.

I kølvandet på ansættelsen af Hanne besluttede vi at blive medlem af KA (Kristelig Arbejdsgiverforening). Udarbejdelse af kontrakt, aftale om løn og pension, overblik over forsikringer og barselsfond osv. motiverede os til at melde os ind for at få tingene samlet og få rådgivning. KA har en meget fordelagtig barselsfond og gode aftaler om pension, hvilket gør, at et medlemskab kun har medført en lille udgift for os. Reklamen får jeg ingen penge for :-).

Med den administrative løsning på MF og medlemskabet i KA har KPI fået den daglige drift simplificeret og er klar til at tilknytte flere medarbejdere i form af løst koblede konsulenter eller studentermedarbejdere eller ... Det er rigtig godt. Det skaber nemlig fokus på kerneopgaven.

Vi er meget taknemmelige for, at der fortsat er søgning på aktiviteter fra KPI. Mange af jer har været trofaste og spurgt KPI, som I altid har gjort. Nye er også dukket op, og nogle opgaver er der naturligt også færre af. Vi er meget taknemmelige for den arv og det respektfulde omdømme, som Carsten har efterladt KPI med, og vi gør os dagligt umage for at holde det ved lige. Tak for de positive tilbagemeldinger på Hannes undervisning, oplæg og workshops rundt omkring i landet. Det varmer og bruges konkret til den videre udvikling.

I en tid, hvor Gud er skrevet ud af ligningen

Vi lever i en tid, hvor samfundet er se-

kulært og hvor Gud på mange felter og fronter er skrevet helt ud af ligningen, og hvor mennesket dermed også skal leve op til det guddommelige; det almægtige, det fejlfrie og verdens opretholdelse. Vi ser også konsekvenserne deraf i form af forældre, der vakler i børneopdragelsen, institutioner og foreninger, der efterspørger retning og hjælp til formulering af menneskesyn samt unge, der synes at mistrives i en større grad end tidligere. Dette rammer lige ind i KPI's formål, og KPI's opgave har derfor aldrig været mere relevant.

Samarbejder om religionspædagogiske projekter

Hanne er blevet optaget på en fleksibel Master indenfor pædagogik og sociologi. Vi tror, det er det rigtige perspektiv i denne tid, og frem for alt perspektiver, som Hanne er optaget af. Selvom Hanne er dygtig og får gode evalueringer, så er vi også optaget af, hvor vi kan indgå i fællesskaber, hvor vi sammen med andre faggrupper kan udvikle kurser og f.eks. Pædagogiske dage. Vi tror på, at vi i fællesskab kan mere og får flere nuancer med. Heldigvis er der mange, der gerne vil samarbejde med KPI, og vi værdsætter den tillid, der vises os i disse sammenhænge. Hanne har skrevet mere om dette helt konkret i sin årsberetning.

Vi oplever, at både MF og DBI i disse år er optaget af at styrke det religionspædagogiske felt og anser os for naturlige samarbejdspartnere i denne sammenhæng. Dette sætter vi rigtig meget pris på.

I København er DBI optaget af ud-

viklingen af deres Center for Teologi i Praksis, som vi er inviteret ind i udviklingen af og på sigt forhåbentligt også får flere konkrete opgaver i.

I Århus er vi sammen med MF initiativtagere til oprettelsen af et religionspædagogisk konsortium, hvor flere frie organisationer kan finde naturlige og forpligtende fællesskaber omkring konkrete religionspædagogiske tilbud. F.eks. efteruddannelse af præster og supplerende tilbud til lærerstuderende. Pt. afventer vi en behovsanalyse, som vi har fået fondsmidler til at få lavet af Analyse Danmark, så arbejdet i konsortiet ikke kommer til at bygge alene på vores fornemmelser og synsninger.

Begge dele har flere af jer sikkert læst om i andre blade eller på sociale medier. Vi vil her i Nyhedsbrevet løbende fortælle om de muligheder, der opstår både i København og Århus. Det er en stor glæde for os, at flere ønsker at prioritere dette felt, som vi synes, er så uendeligt vigtigt for både vores nutid og vores fremtid.

Hold skarpt øje med nye tilbud

Vi oplever også stigende forespørgsler fra ungdomsuddannelserne. Konkret fra KG som Hanne pt. planlægger et kursus med for både lærere på Ungdomsuddannelser, efterskoler og udskolingsafdelinger. Dette glæder vi os også meget over, og tror, at der med udgangspunkt i det etablerede KG og det nyere HK Gym er et segment, der også er vigtigt at understøtte. Er du leder i disse sammenhænge, så husk at prioritere at få lærerne afsted og mødes med andre i samme situation om overgange, dannelse og påvirkning af den opvoksede generation. Både KG og HK Gym har meldt sig ind i det nyoprettede konsortium.

Samme efterspørgsel får vi fra de mange børnehaver, der opstår i tilknytning til de kristne friskoler. Disse har i flere år efterspurgt pædagogik, inspiration og i nogle tilfælde guidning med udgangspunkt i det kristne menneskesyn. Hanne har nu sammen med en anden udviklet et tilbud, vi med frimodighed vil profilere og tilbyde til alle. Er du leder eller ansat i disse sammenhænge, så hold godt øje med dette tilbud i efteråret.

Tak for støtte og engagement i KPI

Jeg håber, at dette års årsberetning

bidrager med et overblik over og en tro på, at KPI forsat lever og virker her efter vores generationsskifte. Og at vores berettigelse aldrig har været større. Vi har i bestyrelsen stor tro på fremtiden og ser spændende muligheder vokse frem. Desværre har vi også en bekymring for gaveindtægterne, da vi oplevede et tydeligt fald i disse i slutningen af 2022. Dette skriver Lars om et andet sted i dette blad, men jeg vil slutte af med at henlede jeres opmærksomhed derpå. Uden frivillige gaver eksisterer KPI desværre ikke i ret mange år.

Vi glæder os til at se jer til generalforsamlingen og religionspædagogisk foredrag i Århus fredag den 2. september 2022, hvor Birgitte Kjær bidrager med et foredrag om samtidens betydning for den sunde trosoplæring. Foredraget slutter med en række udfordringer til alle, der står med et ansvar for børns kristne oplæring. +

Dansk Bibel-Institut (DBI) udvider satsningen på religionspædagogik

DBI's Center for Teologi i Praxis har stort fokus på religionspædagogikken og har nu taget yderligere tiltag til styrkelse af det religionspædagogiske felt gennem ansættelse af Ninna Vestergaard Bräuner

Ninna Vestergaard Bräuner

Birgitte Kjær

stergaard Bräuner som timelærer og pædagogisk konsulent og samarbejde med Birgitte Kjær som religionspædagogisk konsulent. Derudover har DBI oprettet en bachelor i Praktisk Teologi, som bl.a. kan sammensættes, så den på en særlig måde udruster til at arbejde med kirkelig undervisning for børn, unge og voksne. Se mere på DBI's hjemmeside www.dbi.edu.

Vi glæder os i KPI over de gode initiativer for religionspædagogikken og over et godt samarbejde med Dansk Bibel-Institut. +

/ Hanne Terp Legarth

KONFIRMAND KURSUS / 23

25. JUNI TIL 8. JULI

NYE
VENNER

SOLID
BIBEL-
UNDER-
VISNING

Tilmelding
åbner d. 3. oktober
kl. 17.00
konfirmandkursus.dk

Kursussteder

Sædding Efterskole
Djurslands Efterskole
Grejsdalens Efterskole
Sydvestjyllands Efterskole

➤ | Af Vibeke Sode Hjorth, leder af AdamogEva.dk

Unge i kristne fællesskaber: Sådan har vi det!

Baggrund

I foråret 2016 gennemførte redaktionsudvalget bag den kristne rådgivningsportal AdamogEva.dk en online undersøgelse blandt kristne unge. Vi ville undersøge kristne unges forhold til især porno og deres seksuelle erfaringer. Vores hovedmål var at få et konkret indblik i, hvordan kristne unges virkelighed er.

Der kom tal og indsigter på bordet, som overraskede en del forældre, ledere og andre voksne. I efteråret 2021 valgte vi at lave en ny undersøgelse, hvor vi dels spurgte om nogle af de samme ting og dels udvidede perspektivet med spørgsmål om grænser, køn og trivsel.

Den nye undersøgelse er foretaget blandt unge i alderen 13-30 år i kristne fællesskaber, dvs. kristne skoler af alle slags, ungdomsklubber og -foreninger m.v. Vi modtog 2104 anonyme besvarelser, som naturligvis indeholder stor variation i svarene. Alligevel viser rapporten fra undersøgelsen nogle tendenser, hvor jeg her har udvalgt nogle få.

Seksualitet fylder naturligvis meget

I den nye undersøgelse var det kun unge fra 15 år, som blev spurgt om, hvordan de selv ville beskrive deres seksualitet. Tallene fordeler sig nærmest præcist som i den store landsdækkende undersøgelse, SEXUS, der kom for tre år siden: 1,1 % definerer sig som homoseksuelle og 3 % som biseksuelle, mens flere end 9 ud af 10 beskriver sig som heteroseksuelle.

Samtidig svarer lidt mere end hver femte, at de oplever eller har oplevet at være i tvivl om deres seksualitet. Flere kvinder/piger end mænd/drenge oplever den tvivl, ligesom væsentligt flere piger end drenge i den yngste aldersgruppe definerer sig som biseksuelle, dvs. de oplever at blive tiltrukket af både piger og drenge.

Når det gælder kønsidentitet, har 55 personer i undersøgelsen markeret, at de ikke identificerer sig med det køn, de blev født med. Det afspejler

den virkelighed, at flere kristne skoler de senere år har fået elever, der oplever usikkerhed om deres køn i en eller anden grad.

Det kan virke underligt og fremmed. Men dine eller naboens børn befinder sig lige midt i den virkelighed!

Køn, kønsroller og sex

Det er ikke noget nyt, at teenagere er forvirrede. Heller ikke, at de kan være forvirrede i deres seksuelle følelser. Men i dag bliver de bombarderet med forventninger om, at de skal prøve ting af og "springe ud". Vi voksne har et stort ansvar for at lære dem – i ord og handlinger – at:

- Man kan være mand og kvinde på et utal af måder. Kønsroller er IKKE definerede i Bibelen, og det er vigtigt at tale om de værdifulde forskelligheder, Gud har skabt os med – også indenfor de to køn.
- Et venskab med en af samme køn kan nogle gange opleves nærmest som en forelskelse, selvom man ikke er homoseksuel.
- Som teenager er man under ombygning og på vej – og det skal voksne hjælpe dem til at være! Hvordan voksne gør det, er der sagt og skrevet meget om. Det bedste bud, jeg har læst, er bogen *Slip kontrollen og slap af! Tim Sanford, Lohse 2010*. Bogen er udsolgt fra forlaget, men den findes på en del biblioteker og måske endda på mange hjemlige boghylder! Bogens hovedpointe er, at vi skal være nysgerrige og spørge ind til vores teenagers liv og holdninger samtidig med, at vi fortæller om og begrunder vores egne holdninger og livsvalg – og håndhæver dem i vores eget hjem. Desuden skal vi turde lade dem få de knubs, der hører med til at prøve sig frem – ligesom da de skulle lære at gå og spise selv.
- Gud har skabt mennesket som kvinde og mand, og han har givet os seksuelle følelser og kønsorganer, så vi kan nyde sex som

det mest intime kærlighedsprog mellem en kvinde og hendes mand.

- Sex er IKKE et grundlæggende livsbehov på linje med mad og vand. Man kan leve et godt liv uden seksuelt fællesskab med et andet menneske, hvis bare man får nærhed og kærlighed.
- Nogle oplever, at deres seksualitet ikke er rettet mod en af det modsatte køn. Andre finder det svært at leve som det køn, de er født med. Langt de fleste bliver tiltrukket af og ønsker at danne par med en af det modsatte køn.
- ALLE mennesker er skabt og elsket af Gud, og det vigtigste for ALLE er, at de kommer ind i den relation til Gud, som er det eneste, der kan opfylde alle deres behov og længsler.

Seksuelle erfaringer

Når det gælder seksuelle erfaringer, viser tallene fra 2016 og 2021 stort set det samme. Af dem, der har haft samleje, har ca. en tredjedel ventet, til de blev gift. Omkring 70 af de 15-30-årige i undersøgelsen har haft samleje, inden de blev 15 år – de var altså under den seksuelle lavalder.

Omkring halvdelen af dem, der har haft samleje, giver som en af grundene til deres første samleje, at de havde lyst til at prøve det. Hver fjerde pige i alderen 15-18 år, som har haft samleje, følte sig presset til det af deres partner.

Blandt dem, der ikke har haft samleje, har knap hver tredje i gruppen af 19-30-årige andre seksuelle erfaringer – oftest fingersex eller oralsex.

Sammenlignet med danske unge generelt har unge i kristne fællesskaber langt færre seksuelle erfaringer end deres jævnaldrende. Men vi må konstatere, at omkring to tredjedele af unge i kristne fællesskaber, der har haft samleje, ikke vælger at følge den rådgivning og vejledning, AdamogEva.dk giver. Det skal give anledning til eftertanke!

Overvejelser om vejledning

Jeg er ikke så naiv, at jeg tror, alle unge i kristne fællesskaber i de gode gamle dage ventede med sex til efter brylluppet. Der har – så vidt jeg ved – altid været børn, som blev "født for tidligt" i forhold til bryllupsdatoen. Vi har bare først nu fået tal på, hvor mange der ikke venter til ægteskabet med at dele sex.

For mig er det ret udfordrende, at en stor gruppe unge i kristne fællesskaber ikke oplever vores bibelske vejledning som noget, de anser for så værdifuldt, at de vil indrette deres liv efter det. Det giver mig bl.a. følgende overvejelser: Hvordan kan vi formidle Guds gode vejledning på det seksuelle område til vores børn og unge, så

endnu flere oplever det som livsnært, relevant og givende? Skal vi være mere nysgerrige og spørge de unge selv, hvad der skal til, for at de kan bruge vores rådgivning i deres hverdagsliv? Hvordan taler vi tydeligt om både synd, tilgivelse og nåde på det seksuelle område?

Tallene giver også anledning til andre overvejelser som fx: Er der rum i vores familier og kristne fællesskaber for at fortælle om sin frygt for at være blevet gravid? Kan en ung fyr uden frygt for at blive udskammet fortælle dig om, at han er forelsket i sin bedste dreng? Hvordan vil et ungt par, der sammen har besluttet sig for og fået gennemført en provokeret abort, blive mødt i vores kristne fællesskab?

De fleste har set porno

Rigtig mange unge i kristne fællesskaber ser eller har set porno. Flere end ni ud af ti mænd har set porno, mens det gælder knap halvdelen af kvinderne. Langt de fleste af dem bliver introduceret til porno, inden de bliver 15 år, og de har ofte fået det vist af andre. Omkring 10 % ser porno mindst flere gange om ugen, og en del af dem beskriver sig selv som i høj eller meget høj grad afhængige af at se porno.

I lighed med andre undersøgelser viser denne, at de unge oplever, de bliver påvirket af at se porno. Blandt både kvinder og mænd oplever en del, at det påvirker deres syn på både sig selv og det modsatte køn på en negativ måde. Hver femte svarer, at det ødelægger deres lyst til sex, når de ser porno.

Vi spurgte ikke ind til, hvordan det påvirker deres syn på kvinder, mænd og sex, når de ser romantiske serier og film eller realityshows med mere eller mindre blød porno eller følger influencers på sociale medier. En teori er, at det i samme grad som porno påvirker – måske især – pigers/kvindes selvbillede og opfattelse af, hvad sex er.

For os, der ikke er vokset op med en skærm foran øjnene 24-7, er det næsten umuligt at forstå, hvilken indflydelse både porno og andre medier har på vores unge. Derfor bliver vi nødt til at være nysgerrige på, hvad de oplever, når de er online. Nysgerrige og ikke mistænksomme eller fordømmende! Først da kan vi tale med dem om, hvad de selv oplever, det gør ved dem. Og så er der mulighed for vejledning.

Vi kan gøre noget

Det er nemt at blive modløs på de unges vegne. Men det hjælper dem ikke en meter, så den bekymring kan vi lige så godt pakke væk! I stedet må vi hver især øve os i at gøre en eller flere af de her ting – alt efter vores egen livssituation:

- Bed for unge i vores kristne fællesskaber
- Vær nysgerrig og omsorgsfuld over for den eller de unge, du har en naturlig kontakt til
- Stil dig selv til rådighed som samtale- og sparringspartner for unge i din menighed
- Vær et ærligt og kærligt kristent »»

»» menneske, der også tør fortælle om egne fald

Gøre til disciple

Som forældre og voksne i et kristent fællesskab er vi helt konkret kaldet til at gøre vores børn og unge til disciple af Jesus. I den missionske del af kirken i Danmark har vi af historiske grunde fokuseret meget på oplæringsdelen af Jesus' missionsbefaling i Matt 28,18-20. Den del er vi derfor rigtig gode til. Men rapporten "Sådan har vi det!" gør det tydeligt, at opgaven ikke er udført ved bare at formidle en masse viden. Viden om bibelske historier og sandheder og etisk vejledning skaber ikke i sig selv disciple, der efterfølger Jesus.

Rapportens tal og konklusioner udfordrer mig derfor til – også sammen med mit kristne fællesskab – at overveje, hvordan jeg selv lever livet som discipel af Jesus. Er det noget, andre (læs: børn og unge) kan se? Eller er det med at gå i Jesus' fodspor blevet til noget, jeg taler om i bibelkredsen og synger om til gudstjenesten, og så er det ligesom gjort med det?

Også mange voksne møder i dagligdagen mennesker, der har en radikalt anderledes etik på det seksuelle område, end vi møder i det kristne fællesskab. Hvad gør jeg, når der bliver talt om kirkelige homoseksuelle vieser over frokosten? Eller om den seneste tv-udsendelse om et barn, der oplever kønsdysfori? Taler jeg med mine børn og unge om, hvordan jeg er Jesus' discipel på min arbejdsplads?

Vi har alle tiders chance for at være voksne discipel-medvandrere med vores liv. At være discipelvejleder kræver IKKE et fuldkomment fejlfrit liv eller viden om alle mulige etiske emner, så man kan fremlægge begrundelser, der ikke kan modsiges i diskussioner. Der kræves faktisk kun det, at du selv følges med Jesus og lader ham være herre i dit liv – også når du ikke forstår hans vejledning, og når det koster noget.

Det kristne menneskesyn som model

De senere år er jeg blevet stadig mere glad for at bruge det kristne menneskesyn som ramme for den etiske vejledning. Det kristne menneskesyn indeholder alle aspekter af livet, og viser virkeligheden bag det, vi oplever. Som afslutning vil jeg gerne udfolde det:

1. Skabt og elsket af Gud

Det første, der i Bibelen siges om ethvert menneske er, at Gud har skabt dig, og at han derfor elsker dig! Med det understreges to ting, der er særligt vigtige at blive mindet om i vores tid: For det første: Det er IKKE dig, der er verdens centrum! Det er IKKE sådan, at alt drejer sig om dig, og at du er din egen skaber. Din lykke og fremtid afhænger IKKE af dig!

Derimod er GUD centrum for hele verden. Det er GUD, som har skabt dig, og din lykke og fremtid afhænger af ham. Det er fantastisk trygt og godt, fordi han elsker dig ubetinget! Gud vil dig kun alt det bedste, du overhovedet kan forestille dig!

Fordi Gud ser sådan på dig, satte han rammer om det mest intime forhold, der kan findes mellem mennesker: Sexlivet mellem en kvinde og hendes mand. Den ramme satte Gud allerede før syndefaldet (1 Mos 2,24). Rammer – eller grænser – sætter vi, når vi vil passe på noget værdifuldt. Det, vi er ligeglade med, beskytter vi ikke på samme måde! Så allerede fra skabelsen er sex en værdifuld gave fra Gud.

2. Faldet i synd og livet i syndefaldets verden

Vi mærker alle på vores egen krop og sind, at vi IKKE længere lever i Paradisets Have. Der er gået skår i alting, og det viser sig, at de rammer, Gud har sat op for at passe på det allerfineste, er blevet endnu vigtigere! For i syndefaldets verden lever jeg sådan, at jeg i stedet for at elske Gud og min næste af hele min sjæl, sind og styrke, elsker jeg mig selv og handler ud fra det.

Min naturlige måde at leve på er at sætte mig selv og mine egne behov før alle andre mennesker – og være ligeglad med, hvad Gud mener om, hvordan jeg lever mit liv. Hvis jeg fortsætter mit liv på den måde, fravælger jeg fællesskabet med Gud, og jeg går fortabt.

3. Tilgivet og et nyt menneske i Kristus

Gud ske tak og lov slutter menne-

skehedens historie ikke med syndefaldet! Jeg bliver stadig mere klar over, at jeg kun tør tale om synd, fordi jeg ved, jeg også har lov at fortælle om Guds nåde! Og Guds nåde sætter virkelig fri fra både skyld og skam! Både jeg og en del unge ved, at vi GØR noget forkert. "Er det synd, at ..." spørger de i brevkassen på AdamogEva.dk. Eller "Kan man være kristen, når ..." Der findes konkret syndserkendelse, og der skal forkyndes konkret tilgivelse.

Samtidig oplever alt for mange unge også, at de ER forkerte. Den følelse kan ikke fjernes ved tilgivelse – for der er intet konkret at tilgive! Alt for mange unge taler ikke med nogen om den følelse, som er en helt grundlæggende oplevelse af skam. Det fører til, at de rundt med et bjerg af skam. Kristus kan fjerne det bjerg, hvis han får lov at vise, at han elsker hvert menneske så højt, at han døde af det! Så værdifuldt og skamfrit er hvert eneste menneske i Guds øjne, når han ser på det – i Kristus.

4. På vej hjem til den nye jord

"Det bliver godt igen!" Den her tidlige coronahilsen fra foråret 2020 er blevet en stærk påmindelse for mig om det kristne håb. Det minder nemlig om, at livet her på jorden rent faktisk ER i stykker. Vi lever endnu ikke i Guds fuldkomne verden, hvor den uendelige kærlighed bestemmer alle tanker, ord og handlinger. Men når vi er blevet Guds børn, har vi fået Guds kærlighed i os, og han har givet os sin gode vejledning til at leve det bedst mulige menneskeliv.

Så lad os vandre sammen på vej hjem, mens vi hjælper og opmuntrer hinanden på vejen og lever som det lys og det salt, der forhindrer verden i at gå til i mørke og råddenskab. Og med overbevisning om, at Gud vil gøre det godt igen på den nye jord!

Læs hele rapporten på [AdamogEva.dk](https://adamogeva.dk) 🍀

Boganmeldelse:

➤ | Af Sara Askholm, lærer, stud.cand.pæd.

Samtalen med teenagere om køn og seksualitet

Hvordan taler man med børn og unge om seksualitet? Mange vil – ligesom jeg – måske svare noget i stil med, at det i hvert fald skal foregå på anden vis end deres egne forældre/lærere gjorde (eller helt undlod at gøre). Men som altid står man med en udfordring, hvis man ikke synes at have set det gode eksempel på det, man ønsker at gøre anderledes selv. En ting er ambitionen, men det kræver input og lavpraktisk øvelse at kunne tage nye og andre skridt. Her kommer Sara Palmqvists bog, der ikke er en teologisk funderet eller eksplicit værdibaseret bog, ind i billedet som et bud på en håndsækning.

Med bogens seks kapitler "Identitet", "Seksuel identitet", "Kønnet som konstruktion", "Skam", "Pornografi" og "Snakken om sex" giver forfatteren gode bud på temaer, der er relevante og vigtige for forældre/voksne at forholde sig til som inspiration og bagtæppe for en samtale med sit barn. Alle kapitler afsluttes med 5-15 arbejdsspørgsmål, som forældrene kan reflektere over og drøfte individuelt eller sammen.

Bogens styrke er dens blik for, at vi altid må forholde os til vores eget ophav, historie og forforståelse i dialogen med vores teenager. Det ses ved den måde, den konstruktivt og insisterende henvender sig til læserens/forældrenes eget forhold til, overvejelser om samt erfaringer med egen seksualitet. Den refleksion og samtale er også efter min mening kernen til en styrkelse af dialogen med den næste generation, hvorfor jeg vil opmuntre voksne til at gå en sådan proces igennem – og denne bog kan være en god hjælp og støtte til det formål.

Mens bogen står overbevisende i det pædagogisk-terapeutiske felt om samtalerammer og teknisk vejled-

ning for den gode samtale, er referencemængden bag samtidsanalysen tynd.

En god pointe fra bogen er, at vi ikke altid kan bruge vores eget erfaringsgrundlag, da vilkårene som ung i dag er anderledes, end da mor/far var teenager. Desværre kommer forfatterens aktuelle udgivelse til på visse områder at gøre netop det, den gerne vil undgå med en anekdotisk underbygget skildring af kønsidentitet, og hvad der er på færde kønnene imellem. Bogen formidler en unuanceret fortælling om, at piger bare vil høre, at de er smukke, og drenge jager præstationer. Dermed kommer bogen næsten til at omgå den kompleksitet i unges liv og selvforståelse (herunder deres køn og seksualitet) i dag, som forældre har brug for redskaber til at forstå og gribe hensigtsmæssigt an.

Denne bog er et bidrag om køn og seksualitet med et klart binært køns-syn, fokus på skammens magt og et sekulært begrundelsesniveau for et opgør med pornografi. Bogen har klare mangler på det samtidsanalytiske område, og jeg ville ønske, den skabte et større rum for kompleksitet og nysgerrighed, så vi blev hjulpet til at se åbent på vores teenager. Det er helt afgørende for den samtale, der skal finde sted, hvis den skal være respektfuld. Men jeg bifalder initiativet, forfatteren bringer til boghylden med denne bog. Samtalen med teenagere har aldrig været vigtigere end nu, hvor informations- og værdikrigene dagligt overgår sig selv. Den samtale må vi gå til med nysgerrighed og tage vores teenager alvorligt. ✚

Sara Palmqvist Gaarn-Larsen: *Selfies, sex og unge uden tøj på – den vigtige samtale med din teenager om køn og seksualitet*

Forlag: Lets talk about sex
250 sider

Frivillige gaver i 2023 – KPI's kerneopgave og økonomi følges ad

Som formanden skriver i årsberetningen, så oplevede KPI i 2021 et fald i indtægterne fra frivillige gaver. Det kan der være flere årsager til og i bestyrelsen analyserer vi selvfølgelig tallene, men i hvert fald har det medført, at vi i budgetlægningen for 2023 har fokus på dette.

Sagen er, at indtægterne fra almindelige gaver faldt med kr. 66.000 fra 2020 til 2021 – hvilket svarer til et fald på 24%. Gaveindtægten i 2020 var dog også usædvanligt højt. Men sammenlignet med 2019, som var et mere normalt år, så var faldet i almindelige gaver dog alligevel på 18% i 2021.

Samtidig faldt indtægterne fra gavebreve også i 2021 – dog ikke lige så meget som de almindelige gaver.

Dette betyder, at vi som ansvarlig bestyrelse må se på, a) hvordan vi tilpasser udgifterne til indtægtsniveauet og b) mulighederne for at hæve gaveindtægterne til et niveau, hvor vi fortsat kan udføre KPI's kerneopgave til gavn og glæde for mange børn, forældre, pædagogisk personale og kirkelige ledere.

Med hensyn til gavebreve har vi derfor i 2023 (og allerede i 2022) en ambition om at tegne nye gavebreve, fordi det giver de bedste muligheder for ansvarlig langsigtet budgetlægning. Vores målgruppe er dels yngre personer og dels personer i andre sammenhænge end der, hvor KPI traditionelt har haft mange givere. For vi er overbevist om at andre også kan se de store perspektiver i KPI (sagt i al beskedenhed), når først de opdager os.

Med hensyn til almindelige gaver påtænker vi i 2023 at igangsætte en indsamlingskampagne målrettet nogle af de konkrete projekter og indsatser, som vi ønsker at gennemføre i fremtiden. Dette vil I komme til at høre mere om senere.

Budskabet i denne notits er derfor todelt:

- 1) At orientere om faldet i gaveindtægter og hvordan bestyrelsen håndterer det
- 2) At opmuntre dig der læser dette til at overveje om du selv – eller én du kender – måske vil hjælpe med at støtte KPI økonomisk +

Venlig hilsen

Karen Aagaard, formand
Lars Brian Larsen, kasserer

Meld adresseforandring til KPI

KPI får ikke besked fra PostNord, når du flytter. Vi kan derfor kun sende Nyhedsbrevet til den korrekte adresse, hvis du selv kontakter KPI og oplyser om din nye postadresse.

- Send en e-mail til kpi@kpi.dk eller et brev til Ringivevej 113, 7323 Give.
- Ring til KPI på 2020 4134. Indtal besked, hvis der ikke er nogen ved telefonen.

- Send en sms til 2020 4134. I alle tilfælde: Oplys navn samt gammel og ny adresse.

Gaver til KPI

Hvis du ønsker at give en gave til KPI, kan den indbetales via din netbank. Vælg en af følgende to muligheder:

- **Indbetalingskort/girokort.** Vælg kort-type "01" og tast KPI's giro-nummer 16775029.

- **Bankoverførsel.** Overfør beløbet til KPI's konto i Danske Bank. Regnr. 1551 – kontonr. 0016775029.

Har du ikke netbank: Send bud efter et girokort på KPI's kontor.

- Din gave til KPI er fradragsberettiget på din selvangivelse (Ligningsloven § 8a), forudsat KPI har dit personnummer.
- KPI udsender i januar kvittering til alle, der har givet gaver i det forgangne år.